

נחל'י נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברסלב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גלין מסי' 731
פרשת ישעיה תשפ"ב

ר"ח	צאת השבת	כניסת שבת	הדלקת נרות
17:54	17:15	16:02	ירושלים
17:50	17:17	16:18	תל-אביב
17:51	17:15	16:09	חיפה
17:54	17:18	16:21	באר שבע

דבר ראש הישיבה

לקרב באהבה

יעקב כיבד מאוד את עשו ולא הטיח בפניו את האמת על מצבו • ולמה בכל זאת לא הצליח להחזירו בתשובה • "תרנגול ההודו" שהצליח לרפא את המשוגע • אנחנו מקבלים רק רופאים "חולים" ... • וסיפורם המזעזע של ישראל מאיר ולייבל'ה מהעיירה מנילצ'ן

ר' אלחנן ספקטור זצ"ל סיפר, שבעיר מנילצ'ו הייתה קהילה יהודית קטנה, והיה שם יהודי אחד בשם ישראל מאיר שעסק לפרנסתו בפחחות, ומאחר שהיה מתקן את גנותיהם של הגויים התקלקל בצורה נוראה, עד שנפסקו כל קשריו עם יהודי העיירה והיה חרפה וקלון למשפחתו והוריו.

היה לו בן בשם לייבל'ה שחי בהפקרות כאביו, ומשהגיע לגיל נישואין יעץ לו אביו להמיר את דתו ולהתחתן עם גוייה, כי יהודיה לא תקח אותו. הבן הסכים והלך למנזר להכין את עצמו לכך, רחמנא ליצלן.

החינוך עשה רושם כביר

בעיירה זו גר ר' יצחק ברייטר, מחשובי חסידי ברסלב בפולין, עובד ה' מופלג, והחליט שהוא רוצה פעם לדבר עם ישראל מאיר. יום אחד הוא פגש אותו והתחיל לדבר עמו, אמר לו את דברי הירושלמי (תענית פ"א) 'אם יאמר לך אדם היכן אלקיך - תאמר לו בכרך גדול שברומי', אפילו בתוך הקליפות אתה יכול למצוא את ה' וכו', עד שנהיה בעל תשובה מושלם וירא שמים מרבים.

לאור ההצלחה החליט ר' יצחק ברייטר להחזיר גם את הבן שלו לייבל'ה, וסיפרו לו שאפשר למצוא אותו ביער, בכל יום הוא הולך לשם ומסתובב שם כמה שעות. לייבל'ה טייל ביער, ופתאום ניגש אליו יהודי עם זקן ופאות ואומר לו שלום לבבי בחיך ענק. מאור הפנים הנפלא

הזה עשה עליו רושם כביר והחליט להשיב לו חינוך. הם התחילו להיכנס בשיחה בכל מיני נושאים, ולאחריה ר' יצחק הזמין אותו להיפגש שוב למחרת. וכך יום יום, עד שבסוף קיבל כאלו דיבורים חוצבים עד שהחליט לברוח לוורשא כדי שהכמרים לא יאלצו אותו להמשיך בתהליך הנורא שהתחיל.

סופו של הסיפור הוא שהאב והבן נהיו חסידים הכי מיוחדים והחזיקו הרבה מוסדות תורה בוורשא, ויש כמה חסידי ברסלב שעדיין זוכרים אותם. רואים מה כוחה של התשובה ומה כוחם של דיבורים מרבינו, וכעין מה שכתוב בגמרא (שבת לא, א) "קפדנותו כי של שמאי ביקשה לטורדנו מן העולם, ענוונותו של הלל קיברה אותו תחת כנפי השכינה".

צריך אינסוף סבלנות, ומי שיש לו סבלנות - בסוף הוא זוכה.

מובא בספר מגיד מישרים (למך הבית יוסף, בפרשתנו) על הכריעות שכרע יעקב לעשו, והנה תרגום לשונו מארמית: למה השפיל יעקב את עצמו וקרא לו "אדוני" כמה פעמים? סוד הדבר מרמז, שמי שמצד הקדוש ברוך הוא - צריך לא להתנהג בתוקף ורוגז עם מי שמצד הסטרא אחרא, אלא לדבר עמהם במלים של אהבה פעם אחר פעם, עד כאן. וכן הזוהר מביא בפרשתנו שצריכים לדבר עם הרשע שלא בכעס.

עלינו ללמוד מכך שאפילו מי שרשע צריכים לדבר עימו במלים של נועם ואהבה, לא בזעף, וכך עשה יעקב ובאמת לא נענש על עצם זה שקרא לו "אדוני" כמה פעמים. וכתוב במדרש (רבה) שיעקב הכניע את עשו בשורש, הכניע את השר של עשו, וכעת כל מה שהיה נותר לו בשביל לקרבו זה להביא לו את דינה, ולכן כתוב שיעקב טעה כשלא הביא את דינה לעשו.

זה לא

דברי התורה

בקירוב רחוקים צריכים לדעת שצריך לקרב אפילו את הרשעים בשלום ובניחוחות. פעם אמר לי אחד האדמו"רים: וכי אתה חושב שדברי התורה שלך מקרבים את הנפשיות, רק החינוך שלך באמת מקרב אותם... ויש לדעת שהרבה פעמים בלי מיילי דשטותא, בלי ניגון ושיר וריקוד אי אפשר לקרובם. כל עניין הקירוב הוא לרדת ליהודי למטה ולהיראות

כמותו. עם גאווה אי אפשר לקרב יהודי. רבינו הק' מספר על בן המלך שהשתגע והחליט שהוא "הינדיק" [תרנגול הודו], נכנס תחת השולחן והתחיל לקטקט פירוים ולאכלם. כל הרופאים לא הצליחו לרפאו, עד שהגיע אחד ונכנס גם הוא תחת השולחן ועשה עצמו משוכנע שגם הוא תרנגול הודו, ובן המלך התיידד עמו כיון שהוא כמוהו. בהמשך התחיל אותו אחד לאכול כאדם, ובן המלך תמה עליו על כך והלה הסביר לו שאפשר להיות "הינדיק" גם אם אוכלים נורמלי... ועל זה הדרך המשיך עד שהצליח לרפא את הבן. הרופאים שרצו לרפא את בן המלך היו מלאים גאווה, הם אומרים "אתה החולה ואני הבריא" ולכן לא הצליחו. אבל הצדיק יורד עד אלינו, ואומר לנו "אני חולה כמוכם" ומראה לנו כאילו הוא חולה, לכן אנחנו מוכנים לקבל אותו. לפעמים אנו כל כך חולים שאנו רוצים לראות שגם הרופא חולה, איננו מוכנים לקבל רופא בריא...

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש
של הרב' ה' שמואל
שטרן שליט"א

שביל חדש
נפתח אל הלב

משמעת וציות להורים

לחסידיך? ". ענהו האדמו"ר בחייו: "כי אינני אומר להם כל דבר, אני אומר רק דברים שמראש אני יודע שהם ישמעו לי"...

6) האם עלי להיעזר במצוות כיבוד אב ואם בכדי לשכנע את בני שעליו לשמוע לי?

תשובה: ממש לא! והסיבה לכך נעוצה בשני דברים: ראשית, באם האב נעזר במצווה בכדי לחייב את בנו הוא משדר לו חוסר סמכות אשר תחסר לו בהמשך חייו (לא כל הדברים שהוא צריך לקבל מאחרים במשך חייו קשורים למצוות, כדוגמה לשמוע למעסיק, ואף לשכונ... ועוד ועוד). שנית, אצל הילד נכרכת בקשת האב כסוג של ניצול התורה לצורך מאווייו האישיים. רק לאחר שכבר הילד עשה את אשר התבקש, ניתן ואף רצוי מדי פעם לומר לו "אני מאד נהנה שזכית במצוות כיבוד אב ואם", וכשזה מגיע בתור מחמאה, ודאי שזה יחדור ללב הילד.

7) כיצד ראוי להגיב לבקשת ילד לדברי מתיקה/מתנות/יציאות לגינה וכו'?

תשובה: לא עונים תשובה באופן מידי, הן לשלילה והן לחיוב, וגם במקרה שתשובתך ברורה לך. ההמתנה בנתנת התשובה משדרת סמכותיות ומסבירה לילד שיש מי שקובע עבורו מה יקבל ומה לא. זמן ההמתנה אינו צריך להיות ארוך, מספיק מספר שניות, זמן אשר משדר את התחושה: "לאחר שאחשוב אחליט בדבר לחיוב או שלילה".

8) כיצד לנהוג באם הילד לא עשה את המבוקש ממנו?

תשובה: זה אמור לא לקרות, בפרט בבית אשר המשמעת מורגלת בו. אך בכל מקרה אסור להיכנס לחץ/היסטריה, עלבון, או תחושת כישלון, אלא לומר לילד בטון רגוע "בבית שלנו שומעים להוראות ואתה תצטרך להתרגל לכך!". בפעם הבאה הילד כבר יעשה את מבוקשך. החמור ביותר הוא - לצאת מהכלים, שאז הילד חש שניצח במערכה וגילה שאביו סתם אדם צעקן ועצבני כמעט כמו כל החברים שלו...

9) האם עלי לתת פרסים על השמיעה להוראותיי?

תשובה: ממש לא. נתינת תשורות משדרת סוג של מעסיק ופועל שמקבל משכורת על פעולותיו, וזה ממש היפך המטרה שלשמה שלחתי את בני לעשות את רצוני - שיפנים שהאב והאם הם הוריו ועליו להיכנע תחתם ולשמוע בקולם. ובכל זאת, אם רוצים ניתן מדי פעם לתת לילד פרס או מתנה ללא סיבה, ולהסביר "היות ואני נהנה מההתנהגותך הכוללת החלטתי להביא לך".

בפעם הבאה נמשיך בשאלות ונדגיש את החינוך והאהבה שחייבים להצטרף למשמעת.

פני כשנה ראיתי במדור זה פירוש יפה ממפקח הת"ת הרב בעריש גוטשטיין על הפסוק (בראשית יח, ט) "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'". רש"י מסביר ש"ידעתיו" הוא לשון חיבה ואהבה. מי יכול להשתמש בגישת "ידעתיו", עם חיבה ואהבה? רק מי שמצווה את בניו ועומד עליהם בניעמות אך בתקיפות שיקיימו את המוטל עליהם. השבוע ברצוני להתמקד בסייעתא דשמיא בהנחלת משמעת לילדינו להלכה ולמעשה, ונערוך זאת בצורת שאלות ותשובות למען יתיישבו הדברים על הלבבות ויחרטו בזכרון.

1) מהי משמעת?

תשובה: משמעת מלשון לשמוע, ממושמע, היינו לקבל הוראות ולבצעם מהגורם המוסמך לכך גם ללא רצון והבנה, הגדרה נוספת למושג "משמעת" היא יצירת גבולות לילד.

2) מאיזה גיל מתחילים לחנוך למשמעת?

תשובה: מהגיל בו התינוק מתחיל לעשות פעולות עצמאיות, לשיטת הרב יעקובזון שליט"א מתקופת הזחילה! מובן מאליו שלא מדובר על משמעת כפירושה בגיל הבוגר יותר, אלא בעשיית גבול קטן מאד לתינוק ולעמוד עליו ללא פשרות.

3) כיצד נעשית המשמעת?

תשובה: לתת הוראות סבירות לילד בטון רגוע, לא מסביר, ולא מתחנן, ולא מתנצל, ובעיקר לא מפוחד. יטיב האב אם מדי פעם יניח את ידו ברוגע על כתף הילד כשמדבר עמו, דבר אשר מעביר סמכותיות. יש לעמוד על קיומם ההוראות בכל מחיר.

4) האם אפשר לצעוק או לאיים על בני שישמע להוראות?

תשובה: ככל לא. ברגע שההורה צועק הוא משדר חולשה ומאבד מסמכותו, והילד קולט את זה במהירות ומבין שאביו חלש ומפוחד ולכן צריך להיעזר בדברים חיצוניים כגון צעקות ואיומים.

5) האם עלי להרבות בהוראות לבני בכדי לגדל אצלו את המשמעת?

תשובה: ממש להיפך. כל המוסיף גורע. אם נרבה בבקשות בסוף נצטרך להתפשר על קיומן, ואז יצא שכרו בהפסדו. חסידי של ה"לב שמחה" מגור היו מופלאים בציות המוחלט שהראו לכל הוראותיו. פעם שאל אחד המחנכים את הרבי "כיצד אתה שולט שליטה מלאה

פעם שאל אחד המחנכים את הרבי "כיצד אתה שולט שליטה מלאה בחסידיך?". ענהו האדמו"ר בחייו: "כי אינני אומר להם כל דבר..."

הופיע! גליון חודש כסלו

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר

מתאים לכל בני המשפחה

מנוי יחיד

28 ₪ לחודש בלבד!

מנוי זוגי

3 חודשים ראשונים ב-99 ₪ בלבד!

מנוי משפחה

1 חודש ראשון ב-1 ₪ בלבד!

מנוי מיוחד

למצטרפים כעת:

02-623-1218

מוקד מנויים:

מגזין חובבי תורה ודעה

רק תחשוב

מעתי פעם פתגם יפה: החיים חשובים מדי כדי לאבדם מבלי משים.

חלק גדול מהמעלה שלנו כבני אדם הוא המחשבה, שאיננו עושים בלי לחשוב, אבל לפעמים מחשבתנו שטחית להחריד, אנחנו רק חושבים מאיזה כיוון כדאי לעבור את הכביש, אבל לא מתבוננים לרגע למה בכלל לעבור את הכביש, ואם כן אז למה דוקא עכשיו, ולמה ברגל אם אפשר במכונית, וזו רק דוגמה.

דוד המלך אומר "עד מתי אשית עצות בנפשי". כלומר הוא חשב הרבה מאוד על הנושאים החשובים לו, למצוא עצות חכמות. ולעומת זאת [איננו מבינים בכך כלום אבל כך כתוב בתורה כדי ללמוד אותנו], ראובן לא חשב מספיק לפני שתבע את עלבון אמו, ועל כך ננזף "פחז כמים". אתה קולט? לא כל כך משנה עד כמה רעה התוצאה, עיקר הבעיה היא שלא חשבת מספיק.

נכון, אתה נסער, אתה מרגיש פגיעה אנושה בכבודך או בכבוד מי שחשוב לך, עומד לך על קצה הלשון כזה דיבור חריף שיעמיד אותנו על המקום אחת ולתמיד, אבל לא. אתה תתחרט על זה. שב בצד, תנשום עמוק ותרגע, וכשאתה בטוח שאתה רגוע תתחיל לחשוב. אל תשלוף מהמותן, כדי שלא תתחרט כשכבר יהיה מאוחר מדי.

והבעיה הגדולה כשפיזו שקופץ לי בראש הוא מ"קנאות". שים לב שגם פינחס הקנאי הגדול לא עשה כלום לפני ששאל את משה רבינו. כי אחת הסכנות הגדולות היא כשליבי מתלהט כשאני רואה שעשוי איזה עוולה נגד ה', ומיד הפה נפתח וכלי המעשה עושים את מה שהלב מנחה אותם. אפשר למנות ימים שלמים את המחלוקות הלהוטות הרבות שנגרמו מ"מצוה" מדומה שעוררה את הלב לצאת בחרב ובחנית מול משהו או מישוהו, והנזקים אדירים.

אם אתה בכעס דע שאינך יכול להחליט מה לעשות, אתה לא יודע כלום כרגע. סליחה: במשהו אחד אתה כן יכול להיות בטוח: שאם תפעל עכשיו לא תועיל מאום. זה ודאי. על ידי כעס ומחלוקת אי אפשר לתקן בשום אופן.

והדבר הכי קשה שיצא מאי-המתנה היה מכירת יוסף [שוב, איננו מבינים כלום בפגמים הדקים שהיו לאבותינו הקדושים, אבל זה נכתב בתורה כדי ללמוד מכך למקום בו אנו נמצאים]. בשבוע הבא נקרא בתורה שהשבתים ראו שיוסף מלשין עליהם בפני יעקב, ולא זו בלבד אלא שבעתידי יצא ממנו ירבעם בן נבט ואחאב בן עמרי, הסמלים המובהקים לעוברי עבירה שהסיתו את עם ישראל לעבוד את הפסילים. שמעון ולוי החליטו שמגיע לו עונש מיתה, אך יעקב מוכיח אותם לפני מותו על המכירה, כי אפילו אם הם צדיקים גדולים, אך אם הם עובדים בלי מחשבה מספקת המתאימה לדרגתם הם נתבעים על זה קשות.

רבינו גילה שבפגם הזה נכשלים גם הצדיקים הגדולים, כפי שאנו רואים בראובן ושמעון ולוי, ואפילו משה כשהכה את הסלע והביא את ה"ערב רב" ממצרים זה היה בגלל החיפזון שהדבר התנהל, לא היה מספיק זמן למחשבה.

ותלמד את המסר גם מול עצמך. כשאתה שוקל לעשות דבר או לא, לאכול עכשיו או ללמוד, לישון או לשחק עם הילד, לנוח או להתבודד, אתה צריך רק יישוב הדעת. רבינו הק' מגלה לנו (ליקו"מ תנינא סי' י) שהסיבה היחידה שהציבור רחוקים מה' הוא בגלל שאין להם יישוב הדעת. הם רצים, לא חושבים, ולכן כך הם נראים. חייבים לנצל את המוח, שלא יחליד.

(עפ"י ליקוטי הלכות ה' גזלה ה' אות י, הל' ת"ב ד אות טו, ועוד)

סליחה, במשהו אחד אתה כן יכול להיות בטוח: שאם תפעל עכשיו לא תועיל מאום. זה ודאי

לצעירי הצאן

רק ככה זה עובד

בקרב רחוקים צריכים לדעת שצריך לקרב בשלוח ובניחותא, אפילו את הרשעים. רבנו הק' מספר על בן המלך שהשתגע והחליט שהוא תרגול הודו, ונכנס תחת השלחן והתחיל ללקט פרורים ועצמות ולאכלם. הרופא היחיד שהצליח לרפאות אותו היה מי שעשה גם את עצמו כמשגע מתחת לשלחן...

מתוך מאמר ראש הישיבה

למה נשרטה הסכין

104 שנים לפטירת רבי מנחם מאמשינוב, שב"ק מ"ז כסלו תשפ"ב - מ"ז כסלו תרע"ח

הרבי הביט עליו בעיניים חודרות ופתח בסיפור: רבי בונים מפשיסחא אהב להתבודד ביערות העד המקיפים את פשיסחא, ובאחד מהימים אף נטל עמו קבוצה נבחרת מתלמידיו ששטנו את דבריו בצימאון. לאחר השיחה נכנסו לכפר יגלנוב ששכן בעומק היער, ומאחר שרצו לסעוד שם את ליבם ביקש רבי בונים מהשוטט דשם שיראה לו את סכינו כנהוג.

הגיע השו"ב אל הרבי, והרבי התעניין בפני מי הוא מראה את הסכין באורח קבע לפני שחיטתו, שהרי כפי הידוע אין בכפר תלמיד חכם היודע בבדיקת הסכין.

השוטט השיב בתמימות כי בשל בעיה זו לימד את אשתו את הלכות הסכין, וטרם שחיטתו מראה הוא לה את הסכין ובאם היא מרוצה הרי הכל בסדר...

הרבי חיך ובחן את הסכין, אך לאחר שעזבו את הכפר שיבה באזני התלמידים את השוחט וסכינו: "כל כך עדין וכל כך בדוק הוא סכיניו של השוחט מיגלנוב, אור גדול זורח עליו".

שמע דברי הרבי התפרסמו מהרה, וחסידי פשיסחא מערים שונות חזרו אחר השוחט מהכפר הקטן והציעו לו משכורת משופרת ותנאים מפליגים ובלבד שיאות לעבור לעירם.

העיר פיטרקוב ניצחה במערכה והשוטט מיגלנוב קבע בה את מושבו. החסידים הרגישו זכות להתחבר בו, ועקב חברותם של החסידים הנעלים עלה השוחט הכפרי ונתעלה במעשיו, החל לצעוד למקוה מידי יום, תפילתו דמתה יותר לשל חסיד נלהב מאשר לשל כפרי פשוט, וכל אורח חייו השתנה לטובה.

"באחד הימים" המשיך הרבי מאמשינוב לספר לר' שלום השו"ב מאופוצ'נה, "עבר הרבי מפשיסחא בפייטרקוב, והחסידים מיהרו לקרוא לשוחט דיגלנוב לשעבר שיראה את סכיניו לרבי, הלא הוא שהמליץ עליו בכל פה.

"השוטט הגיש לרבי את סכיניו לבדיקה, אך הרבי החזיר לו אותה בחוסר שביעות רצון ואף סירב לאכול משחיטתו.

"השוטט היה המום: מדוע סר חינו בשנים המעטות שעברו? הלא כשהיה ביגלנוב הרבי המליץ עליו חמות! "ורבי בונים השיב במבט חודר: "ביגלנוב היית הדיוט - אך סכינך היה קדוש; בפייטרקוב התחלפו היוצרות: אתה אמנם יותר נעלה בתורה ובתפילה, אך הסכין הרבה יותר מגושמת..."

הרבי מאמשינוב סיים את הסיפור בשתיקה, ור' שלום מאופוצ'נה הבין את המסר: דווקא יהירותו ובטחונו שאין כמוהו, גרמו לו להיכשל ולסכיניו להיפגם. אמנם חברו פגם את סכיניו ללא ידיעתו, אך הוא היה רק שליח משמים כדי להשפיל את גאוותו, כי תועבת ה' כל גבה לב. (מקור: "אוהל יוסף" עמוד ג, ששמע מפי חסיד זקן)

ופוצ'נה היתה עיירת חסידים מובהקת, ואחד מ"פני העיר" היה השוחט ר' שלום. כל בני עירו נשבתו בו בכל מקום בו הגיעו: "מאופוצ'נה אני. כן כן, ר' שלום הוא השוחט שלנו. ברוך ה', זכינו, כנראה איזו תפילה של רב קדום בעיירתנו הביאה לנו שוחט נדיר שכזה. ברוך ה'".

מתקופה לתקופה רמה קרנו של ר' שלום השוחט, ומכל האזור באו צורבים צעירים להשתלם במקצוע על ידו. יודעי דבר לחשו כי כל שוחט המגיע עם המלצה בכתב ידו של ר' שלום מתקבל בעיירות הסביבה ללא חקירה ובדיקה נוספת. הכל סומכים על ר' שלום ללא עוררין.

חגיגה בזעיר-אנפין היתה מתחוללת בליבו של ר' שלום כשהגיע רב חשוב לעירו. אז היה נוטל את סכיניו הארוך והמלוטש, מעיף עליו מבט של איש מקצוע ומניחו בזהירות בנרתיק העור הקשיח והמיוחד. בבואו לאכסניית הרב היה ר' שלום מבקש ממנו לראות את סכיניו, ותמיד היה הרב הארוך מפליט שריקה של התפעלות וקורת רוח: "סכין חדה וחלקה שכזו - לא רואים בכל יום". ר' שלום היה מתמוגג מנחת, מודה בלב רחב על המחמאות וחוזר לעבודתו.

גם רבי מנחם מאמשינוב היה מגיע מידי פעם לאופוצ'נה ומביט בסכין בהנאה. הלאי שכך תהייה סכיניהם של כל השוחטים.

יום שלישי סתמי היה אותו יום כשהתודע לר' שלום שר' מנחם הגיע זה עתה לעיירה. כמעשהו תמיד הכניס את הסכין לנרתיקה ובהגיעו לאכסניית הרבי הראה אותה לו.

הרבי הביט, החזיר לו את הסכין בשתיקה וחזר להתעסק בענייניו.

ר' שלום ממש נפגע. הרבי החזיר את הסכין ללא אומר, משמע הסכין אינה מחודדת דיה ויש בה פגם כלשהו? הרי זה ממש מופקר! לא יכול להיות!

לקח ר' שלום מטלית, הוריד אבק בלתי נראה מכל צדדי הסכין, ושוב הגיש לרבי, שגם הפעם לא היה מרוצה ממנה.

ר' שלום נטל את הסכין, אימץ את שרירי עיניו והחל להעביר את ציפורנו על הסכין במתינות מפולגת, אולי ימצא פגם מיקרוסקופי כלשהו, ולמרבה הצער אכן הרגיש כי ציפורנו נתקלה בשריטה בסכין. אמנם שריטה קטנה, אבל פגם לכל דבר.

ר' שלום לבית המטבחים וחקר סביב העניין, עד שהתברר לו כי חברו השוחט נטל את הסכין ללא ידיעתו ושחט בה, כך נתהוותה הפגימה.

חצי מהגוש שרבי בגרונו התמוסס, והוא חזר במהירות לבית הרבי מאמשינוב לומר לו כי הפגימה אינה כלל באשמתו.

פנימה דקה מן הדקה. רבי מנחם מאמשינוב

החיים בהלכה

בהכונת הר"ג ר' בצלאל נהרי שליט"א, דמו"צ קהילת זכרון ישעיה' - אלעד

שאלה:

האם מתפללים לפני לקיחת תרופה?

החולקת, האבודרהם, שדווקא בהקזת דם שיש בה סכנת נפשות יאמר כן. להלכה, המחצית השקל (מובא שם) כותב שלומר את ה"יהי רצון" אין בעיה בכל מקרה, ואם נרצה לחשוש לדברי האבודרהם לא נאמר "ברוך... רופא חולים" שיש בזה חשש ברכה לבטלה.

נביא כמה דינים קצרים בעניין זה: דעת הגרי"ש אלישיב (שער העין עמ' תכח) שאמירה זו אינה חובה אלא טוב לאומרה, וכן משמע בערוך השולחן (סעיף ה), אך בקיצור של"ה (ענייני ברכת הנהנין עמ' סד) כתב שיש להיזהר בזה עד מאוד כי רוב העולם אינם נזהרים בזה.

דעת הגר"ח קניבסקי שגם על כדור להרגעת כאבים [אקמול וכד'] מברכים, וכן על כדור לרפואת הנפש ועל משחות חיצוניות (דולה ומשקה עמ' קלב).

במקרה שמותר לו לקחת תרופה בשבת, מסתבר שאומרים את התפילה הנ"ל גם בשבת (שו"ת בצל החכמה ח"ה סי' מא, ועוד).

תשובה: בשולחן ערוך מובא נוסח לומר בשעת נטילת רפואה.

הרחב דבר: הגמרא (ברכות ס.) אומרת שהנכנס להקזת דם אומר "יהי רצון מלפניך ה' אלוקי שיהא עסק זה לי לרפואה ותרפאני, כי ק-ל רופא נאמן אתה ורפואתך אמת". וכשגומר את ההקזה אומר "ברוך רופא חולים".

הלכה זו מובאת גם ב"שולחן ערוך" (או"ח סי' רל ס"ד) ושם הנוסח "שיהא עסק זה לי לרפואה כי רופא חנים אתה". בפוסקים (משנ"ב שם סק"ז בשם הב"י והט"ז) מובא שלאחר הטיפול אומרים "ברוך רופא חולים" בשם ומלכות ככל ברכה (!), אך לא נהוג כך (שם ב"ש הפמ"ג).

כעת יש לדון האם הדין נאמר רק על הקזת דם או שמא על כל טיפול רפואי שהוא.

ה"משנה ברורה" מביא בשם ה"מגן אברהם" שכך הדין בכל ענייני רפואה, ובשער הציון הביא את הדעה

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

דירה ציבורית

רוץ בזריזות לקרוא לכל מי שהיה צריך.

"זהירות רבה נהג אבא ברכושו הישיבה, ולא נהג בטלפון כברכושו הפרטי ולכן כאשר היו כאלה שהשתמשו בו בלי לשלם היה הוא משלם מכיסו לקופת הישיבה.

"בזמנים ההם עדיין לא הגיעו מקררים לארץ ישראל. ביום בהיר אחד הגיע למאה שערים מכשיר לבן גבוה עם דלת, שרבים לא ידעו אפילו מה ייעודו, אך בזמן קצר התפשטה

השמועה שבבית משפחת רוזין ישנו מכשיר שמקרר את המזון ללא צורך בסחיבת בלוקים של קרח, כמו שעשו אז. מיד החלו שכנים מכל קצוי השכונה להגיע לביתם כדי לחזות ב'פלא' החדש, ועם הזמן התחילו אף להביא איתם דברי מאכל ולבקש לאחסן אותם במקרר. תוך זמן קצר היה המקרר מלא וגדוש במאכלים עד שאי אפשר היה אפילו לסגור את הדלת, אז אמא שלי אמרה לאבא: 'אל' חיים קח את המאכלים שלנו למרפסת, שם מוצל וקריר, וכך יהיה מקום לאוכל של כולם'...

"כך תמיד היה אצלם, קודם כל השני".

(מגזין 'ניצוץ' טבת תשע"ט)

תמיד לכולם. רא"ח רוזין

ביתו של רבי אליהו חיים רוזין ברחוב עין יעקב [נפטר בכ' כסלו תשד"מ], היה ממש 'בית מסחר למצוות ולחסד' כפי שכינו אותו רבים. הבית היה פתוח תדיר לכולם כפשוטו - לא היה בו אפילו מנעול.

"גם פה, כמו ברוסיה" אומרת בתו הרבנית פראנק, "המשיכו הוריי לעסוק בצדקות וחסדים עם עניים ונזקקים. הם הדריכו חתנים וכלות, הכניסו אורחים, האכילו והשקו עניים וגלמודים, עזרו ליהודים רבים בכל מיני תחומים, קיבלו את פניהם של עולים חדשים מרוסיה ואירחו אותם בביתם וכן הלאה. אני זוכרת שתדיר ישנו אנשים אצלנו בבית.

"הבית תפקד במשך שנים כמשרד הראשי של מוסדות ברסלב בירושלים. אי לכך היה מהבתים הראשונים של אז שהותקו בו קו טלפון. עם הזמן הפך הטלפון לטלפון ציבורי כמעט, ויתרה מזאת; אנשים רבים היו מתקשרים לבית משפחת רוזין ומחפשים את בני משפחותיהם שגרו במאה שערים. אבא כדרכו, לא שת ליבו למרחק שהיה בין ביתו לבית האישי שאותו חיפשו,

פתגם השבוע

**אי אפשר לנפנף כל הזמן במשפט
"כבד את אביך ואת אמך"...**

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א
נתן בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן להצלחת משפחת שרון להצלחת משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים
באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

לרעוב ללחם ולא לעבוד בשבת

אם אפשר לנסוע נוסעים. ציון רבינו הקדוש אחרי נפילת מסך הברזל

כשרות ושאר המצוות.

למרות ענייתו המופלגת, היה שרוי בשמחה ובחדווה. ארע פעם והוא חלה ונפל למשכב, וכשאך נכנסו כמה מחבריו לבקרו כפץ מהמיטה ויצא איתם בריקוד. לזוגות ששאלה אותו איך הוא מסוגל לשמוח כשישי להם דאגות פרנסה שכאלה, ענה: "הרי את יודעת שאני אדם חלש ואין בכוחי לשאת אפילו עשירית מהדאגות; צריך למצוא איזה גוי בריון שיעמיס על שכמו את הדאגות..."

"אחד הדברים שאבא דיבר איתי עליהם" סיפר בנו רבי יחזקאל, "הוא שכל יהודי הוא בן יחיד אצל הקב"ה, ויהודי צריך להתנהג עם ה' כפי שילד מתנהג עם הוריו. טבעו של ילד שכאשר יש לו בעיה כלשהי, הוא מיד רץ לאבא, פעם בכפי, פעם בצעקה ופעם בשקט - אבל הוא תמיד רץ אל אביו. וכל אבא שומע את שפת בנו.

"דבריו אלה שלא אבי נחרתו עמוק בלבי" תיאר בנו. "נזדמן לי כמה פעמים, במצבים של סכנת-נפשות ממש, להשתמש בעצה-סגולה זו, ואכן ראיתי את ישועת ה'".

יכול להגיע לרבי

פעם השתתף עם בנו בהתועדות של חסידי חב"ד (ברוסיה). במהלך ה"התועדות", הם שוחחו בצער על ריחוקם מרבם.

כשחזר לביתו, ראה בנו שהא אורז חפצים ומתכוון לנסיעה, כששאלו להיכן הוא נוסע, ענה לו ר' חיים בנימין "ראית שם איך שהם הצטערו שאינם יכולים להגיע לרבם, אבל אני כן יכול להגיע לרבי, אז אני נוסע אליו עכשיו לאומן!".

רבי חיים בנימין ברוד היה מגיבורי הרוח שעסקו בהפצת יהדות תחת אפו של הנק.ו.ד. והק.ג.ב, המשטרה החשאית בגלגוליה השונים; ובשנת תשכ"ב הצליח לצאת מברית המועצות ולעלות לארץ ישראל. נסתלק לבית עולמו בכ"א כסלו תשל"א.

הוא היה נער בן שמונה עשרה, יתום מאבא, כאשר מצא ערמת דפים עם דברי חסידות ברסלב. הדברים משכו את לבו והוא התחבר לקבוצת חסידים שהתגוררו בעירו. היתה זו תחילת היכרותו עם החסידות, עד שבהמשך הפך לאחד מתושבי אומן הנודעים לכל.

הברחה נועזת

השבוע חל יום היארצייט של רבי חיים בנימין ברוד זצ"ל, מי שעלה לארץ מאומן בימי מסך הברזל אחרי שהתקרב בצעירותו לדרך ברסלב. ר' חיים בנימין נולד בפולין לאביו ר' יחזקאל. בהיותו ילד בן ארבע התייתם מאביו, ואמו עמלה קשות כדי לפרנס את ילדיה ולדאוג לחינוכם.

כאשר התקרב לחסידים בהיותו בן שמונה עשרה שמע מפייהם על החשיבות העצומה בהשתטחות על ציון רבינו, אך הדבר היה נראה כבלתי אפשרי מכיון שבימים ההם היה הגבול בין פולין לרוסיה חסום למעבר. הוא ועוד תשעה נערים מחבריו לא ויתרו, ובסופו של דבר הצליחו להבריח את הגבול דרך היערות ולהגיע בשלום לאומן.

משם שלח מכתב לאמו, שלא תדאג לו ושברוב ישוב, אולם הדבר לא יצא לפועל והוא נותר באומן. כעבור זמן נשא לאשה את בתו של ר' נפתלי הירץ מכליס, בן למשפחה שהתגוררה במז'בוז' מדורי דורות, מצאצאי הרה"ק רבי שמשון מאוסטרופולי. לתנאים' הגיעו כמה מחבריו, כדי לשמוח בשמחתו.

הרה"ג רבי משה ביק, רבה האחרון של מז'בוז', שהיה מיודד מאד עם חסידי ברסלב (ולימים היגר לאמריקה), נכח אף הוא בתנאים. הוא סיפר שהחותן שאל אותו מה בדעתו לעשות לאחר החתונה בענין הפרנסה. אך בטרם הספיק החתן להשיב, החלו חבריו לשיר "הוא הזן, הוא המפרנס", והחותן קיבל את התשובה לשאלתו...

לחם צר ומים במשורה

כשהתחתן רבי חיים בנימין, כבר שלטו הקומוניסטים בעוז מרחבי ברית המועצות. הוא נוכח לראות כי לפניו שתי אפשרויות, או לרעוב ללחם או, הס מלהזכיר, לעבוד בשבת. זה היה המצב ברוסיה של אז. רבי חיים בנימין גידל את ילדיו בעיירה מז'בוז' במסירות-נפש, לתורה ומצוות, כשהם מתקיימים על לחם צר ומים במשורה.

מרבה היה לפקוד את ציון הבעש"ט, רבי ברוך ממז'בוז', ה'דגל מחנה אפרים', הרב מאפטא ושאר הצדיקים השוכנים כבוד בבית העלמין הקדוש שבעיירה. לילדיו שימש דוגמא חיה במסירות-נפשו לשמירת שבת,

כולל יום שישי

דושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית

מוקד הזמנות: 1-800-800-148